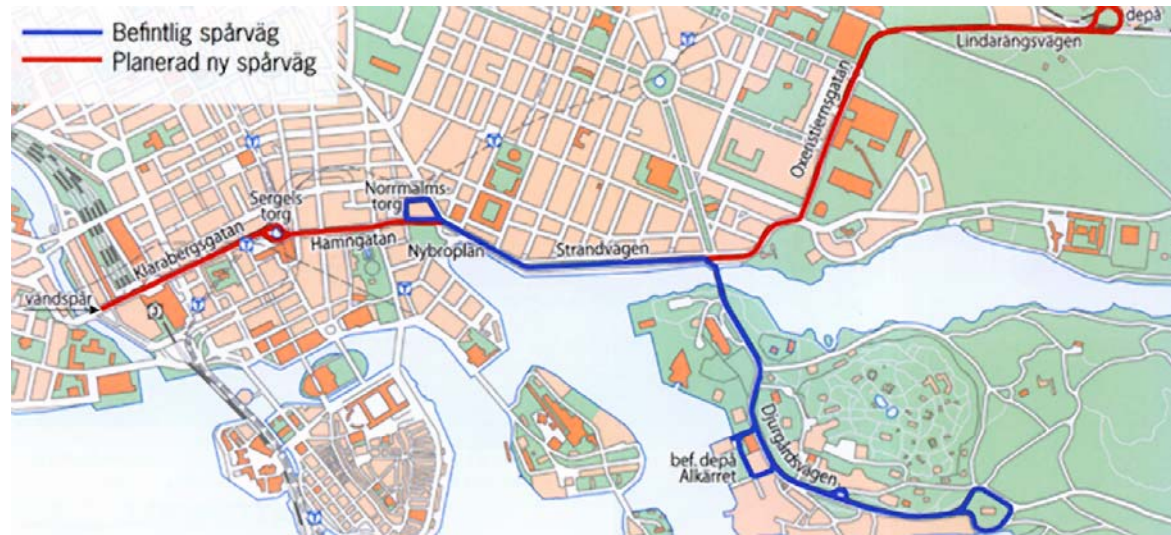

OPS för Djurgårdslinjen –

Några reflektioner

Vad är det som ska finansieras?

Två spårvägslinjer, ca 16 spårvagnar
två vagnhallar med utrustning samt
drift i 15-25 år.

Offentlig Privat Samverkan

- Den privata parten bär risken för finansiering, byggande, drift och underhåll
- Den offentliga parten svarar för politiska förutsättningar, planering, tillkommande krav och önskemål

Offentlig Privat Samverkan

- Under hela avtalstiden får den privata partern en periodiserad ersättning för anläggningen och driften
- Den offentliga parten övertar äganderätten till anläggningen och materielen vid avtalsperiodens slut till ett i förväg fastställt pris.

Offentlig Privat Samverkan

- Storleken på projektet kan vara avgörande för att få tillräckligt många aktörer att vilja lämna seriösa bud
- Ett för litet projekt kan inte bära transaktionskostnaderna för den privata aktören, dvs upphandlingen med dess krav på omfattande utredningar, kalkyler och dokumentation.

Offentlig Privat Samverkan

- Storleken på projektet bör nog överstiga 1 miljard kronor.
- Mindre projekt kan ändå vara intressanta som pilotprojekt eller då det finns tydliga lokala fördelar för en kommun eller det berörda näringslivet

Offentlig Privat Samverkan

- Djurgårdslinjens utbyggnad var ju inledningsvis ”ett mindre projekt”
- En km nytt dubbelspår samt ett långt depåspår och 7 nya spårvagnar fick inte industrin att gå i spinn direkt ...

Offentlig Privat Samverkan

- Men under resans spår växte beställarens ambitioner:
- ” Vi kan ju köra trafik på depåspåret om vi gör dubbelspår och då behöver vi nog 16 spårvagnar.”

Offentlig Privat Samverkan

- Industrin vaknade till.
Det började likna något. Och det kanske kan bli mer så småningom...?
- Så tre konsortier har lämnat sina bud per den 28 februari 2008 och SL grannar just nu på förslagen till lösningar med prislapp.

Offentlig Privat Samverkan

- Men varför så valhänt?
- Från början en rekordkort anbudsfrist, som förlängdes en månad och sedan ytterligare fyra månader.

Offentlig Privat Samverkan

- Och varför parallellslalom?
- Anbudsgivarna förväntades komma med förslag till hur man kan göra. Samtidigt gick beställaren ut med en förstudieprocess, där man skissade på sträckningar och lösningar som tolkades som styrande för anbudsgivarna.

Offentlig Privat Samverkan

- Och var skulle vagnhallen läggas?
- Anbudsgivarna har inte ens vid anbudstidens utgång fått veta var de ska bygga sitt vagnhallskomplex. Och beställaren vet inte vad det kostar.

Offentlig Privat Samverkan

- Och hur ska ersättningen beräknas?
- Anbudsgivarna förväntades i ett dokument "uppbära ersättning från resenärerna på egen risk". **Inte helt lätt att kalkylera intäkerna i ett trafikområde där kontantförsäljning ombord har förbjudits**
...

Offentlig Privat Samverkan

- OPS-objekt ställer stora krav på båda parter
- Beställaren måste specialisera sig på att tolka resenärernas behov, upphandla i transparens samt ställa relevanta funktionskrav.

Offentlig Privat Samverkan

- Vid behov kan ett OPS-objekt delas upp i en del som avser själva infrastrukturen, dvs. stål, asfalt och betong. Denna kan avse en längre period, upp till 40 år.
- En annan del, som kan avtalas för kortare tid, 5-8 år, kan avse drift och underhåll, där utföraren gärna vill minska sin riske exponering

Lärdomar från OPS Djurgården/Värtan

- Beställaren:
Var väl förberedd
- Den första utredningen för Djurgårdslinjens förlängning presenterades redan 1993. Sedan har utredningar gjorts 1998, 2002 och 2005. Ändå togs beställaren på sängen av det politiska beslutet att inleda projektet.

Lärdomar från OPS Djurgården/Värtan

- Beställaren:
Ha rätt kompetens
- Om man ska bygga spårväg i stadsmiljö är det mindre lyckat att sätta in järnvägs- och busskonsulter ...

Lärdomar från OPS Djurgården/Värtan

- Beställaren:
För att få seriösa
anbud, lämna
tillräckligt med tid.
- Två månader är snålt.
Särskilt under
sommarsemestern!
Tre månader är
bättre. Fyra - sex
månader är rimligt.

Lärdomar från OPS Djurgården/Värtan

- Beställaren:
Håll fingrarna borta från vilseledande skisser och detaljanvisningar.
Specificera funktioner.
- En formell förstudieprocess parallellt med anbudsarbetena är vilseledande för alla och medför onödiga omtag = kostnadsfördyringar.

Lärdomar från OPS Djurgården/Värtan

- Beställaren:
Var prestigefri.
Gläds åt att den internationella expertisen vill dela med sig av Best Available Practice!
- Tre mycket kompetena konsortier har lagt ner tid, pengar och prestige för att ge Stockholm nya spårvägslinjer av världsklass.

Lärdomar från OPS Djurgården/Värtan

- Beställaren:
Var sams. Det är obra
att offentligt gräla om
vem som äger
gatorna ...
- Att staden och
landstinget inte har en
samsyn om behovet
och lösningen skapar
osäkerhet hos
anbudsgivarna. Vem
ska vi tro på? Kan vi
lita på besluten?

Lärdomar från OPS Djurgården/Värtan

- Beställaren:
Var glad!
- Att återföra den tysta, kapacitetsstarka och långsiktigt hållbara spårvägen till innerstaden ger Stockholm uppmärksamhet och prestige för lång tid framåt.

Lärdomar från OPS Djurgården/Värtan

- Beställaren:
Ta ledningen!
- Utnyttja det internationella intresset för Stockholm och Sverige. Rulla vidare med planeringen.
Trängselfrågan och klimatförändringarna är värda en väl planerad Offentlig Privat Samverkan.

Lärdomar från OPS Djurgården/Värtan

- Beställaren:
Var generös:
Dela med er av
erfarenheterna från
OPS
Djurgården/Värtan
till FODRAL.
Forskning föder
framsteg!
- OPS Djurgårdslinjen
kan kanske följas av
OPS Tvärbanan?

Följ med i den
spännande
fortsättningen.

Här finns mycket positivt
att göra!